

Drie historische gegevens liggen aan de basis van de tentoonstelling *Ecovention Europe: Art to Transform Ecologies, 1957-2017*. Nadat de stad in 1677 door de Fransen was platgebrand en haar poorten in de as waren gelegd, werd Sittard een 'open stad'. Hierdoor kon een 'volkstuin' tot bloei komen op de gronden waar ooit het verdedigingswerk van de stad had gestaan. Al eeuwenlang vinden pelgrims en hoveniers een toevluchtsoord in Sittard, gelegen nabij het snijpunt van twee leylijnen. Deze energiebaan strekt zich uit vanaf een punt ten oosten van Stonehenge (Verenigd Koninkrijk) tot Externsteine (Duitsland), de andere vanaf een punt ten noorden van Clervaux (Luxemburg) tot Wijnaldum (Nederland). 2017 markeert bovendien ook de zestigste verjaardag van zowel het Verdrag van Rome, waarin Erasmus' visie van een verenigd continent vorm kreeg, als van de tentoonstelling *Natuur en kunst* die door Willem Sandberg werd georganiseerd voor het Stedelijk Museum in Amsterdam: een vroege tentoonstelling waarin natuur en kunst gelijkwaardig werden gepresenteerd,

Verder is het in 2017 ook vijftien jaar geleden dat de tentoonstelling *Ecovention: Current Art to Transform Ecologies* werd georganiseerd in de Contemporary Art Center in Cincinnati. Deze tentoonstelling onderscheidde voor het eerst *ecoventions* (een samentrekking van 'ecology' en 'inventions') van *earthworks*, ecologische kunst en *environmental art*. *Ecoventions* - inmiddels een ingeburgerd begrip in de kunstwereld - worden steeds vaker tentoongesteld en als zodanig besproken in kringen van kunstenaars, kunsthistorici en curatoren die zich beijveren voor praktische activiteiten met een ecologisch oogmerk. *Ecovention Europe* is echter de eerste tentoonstelling die laat zien hoe dit verschijnsel in Europa is verankerd. De presentatie rukt *ecoventions* los van de historische associaties met Amerikaanse Land Art en verbindt hen in plaats daarvan met twee tentoonstellingen in het Stedelijk Museum in Amsterdam die mijlpalen vormen. In het daarop volgende decennium voerde Joseph Beuys acties uit rond rivieren en waterrijke gebieden, herman de vries maakte opnames van het geluid van vogels en watervallen, 'vergroende' Nicolás García Urriburu kanalen en havens, verving Hans de Vries trottoirs door veenmos en telde verschillende soorten dieren, transformeerde Gruppo 9999 moestuinen in leefruimten, legde Ugo La Pietra Milanese *orti* vast, en groef Teresa Murak met de hand haar *Sculpture for the Earth*. Ondertussen bouwden in de Verenigde Staten woonachtige kunstenaars als Jackie Brookner, Mel Chin, Agnes Denes, Hans Haacke, Harrison Studio, Ocean Earth en Robert Smithson hun meest bestendige *ecoventions* op dit continent.

Ondanks deze opmerkelijke start zou het nog drie decennia duren voordat de beweging op stoom kwam en zich ontwikkelde tot de creatieve kracht die we vandaag de dag kennen. *Ecovention Europe* brengt meer dan 120 werken van 45 kunstenaars uit 16 landen bijeen, wier vindingrijke kunstpraktijken onze wereld verrijkt hebben. Zij veranderden de publieke beeldvorming voorgoed, om tegelijk ecologen, vormgevers en wetenschappers opnieuw te laten nadenken over het aanpakken en oplossen van ecologische problemen. Rond Sittard zijn tijdelijke *ecoventions* van de hand van Czekalska + Golec, Ecole Mondiale, N55, Jean-François Paquay, Søren Dahlgaard, Vera Thaens en Lois Weinberger te zien. Aangezien *ecoventions* gezamenlijke inspanningen vormen, werken de kunstenaars in de regel samen met politici, wetenschappers, stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten om hun ideeën ten uitvoer te brengen. Bovendien werven ze stakeholders die als beschermheren fungeren en na het vertrek van de kunstenaars de *ecoventions* beschermen en onderhouden.

Op de kaart hiernaast zijn twaalf ecovention-hotspots aangeven, evenals andere locaties waar ecoventions hebben plaatsgevonden, zoals besproken in het begeleidende boek. De acht hoofdthema's uit de publicatie worden weerspiegeld in de structuur van de tentoonstelling, te beginnen met 'activisme', via 'herwaardering', tot 'biologische diversiteit', 'stedelijke infrastructuur', 'restauratie/aanwinning', 'voedselzekerheid', 'klimaatverandering' en 'oikos'. De thema's van de werken worden toegelicht op de tweetalige titelkaartjes.